

הפורה בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ"ה שבט תשפ"ב | דף היומי בבלי: מועד קטן טו | דף הכולל: חגיגה טז.
דף היומי בהלכה: מסעיף י"ד עד אמצע סעיף י"ז הגה "יש שכתבו".
מוסר: דבר בעיתו - מתחילת פרק ד' עד "והנה עד פה".
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער עבודת האלוקים פרק ג' 'והשני כי הארת השכל' עד סוף פרק ג'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"תארו לעצמכם שאתם יכולים לאכול את השמיכה שלכם לארוחת בוקר" – זווית התבוננות מפתיעה על השלג | הלקח הבלתי נשכח שקיבל בחור הישיבה מחבר הכנסת | קיבל על עצמו לסיים את המשנ"ב עד הסיום של 'דרשו', האם חייב לסיים עד המעמד הראשון? | 2325

על דא ועל הא

**תארו לעצמכם שיש לכם שמיכה שמהממת אתכם
כל הלילה, ובבוקר כשנבר אינכם זקוקים לה -
אתם יכולים לאכול אותה לארוחת בוקר... אולי
אתם צוחקים מהרעיון, אבל זה בדיוק השלג!...**

הגה"צ רבי אביגדור מילר זצ"ל עם זווית התבוננות מפתיעה ומרתקת על נפלאות השלג

של שלג כל פתית מופרד מעט מהשני, והתוצאה היא שהמון אויר ממלא את מרבד השלג.

זהו אחד מחסדי ה' הנפלאים שעלינו להודות עליהם. דוד המלך אמר "הנותן 'שלג כצמר' (תהלים קמז, טז). מה ההשוואה הזו לצמר? וכי הדמיון הוא רק במראה? לא, לא כך לומדים את ספר תהלים. בכל מילה טמונים סודות. אין לנו אפשרות לחדור לעומק ולהגיע לכל הסודות, אבל מעט מזער אנו יכולים.

מה המיוחד בצמר? הצמר הוא החומר העיקרי שבעלי החיים וגם בני האדם משתמשים בו כדי להתחמם בחורף. למה הצמר כ"כ יעיל בשמירה על חום? הוא לא יותר חם בטמפרטורה שלו מחומרים אחרים, אתם יכולים לבדוק. החום מגיע מהגוף, הצמר רק שומר עליו בצורה טובה שלא יברח ויתפזר באוויר. איך? כי צורתם הלא-סימטרית של סיבי הצמר גורמת לכך שהם לא נדבקים אחד בשני, ונשמר ביניהם אויר. האויר הזה משמש כשכבת בידוד, היא מונעת מהחום שסמוך לגוף לצאת החוצה. לא כך סוגים אחרים של סיבים, כגון פשתן, שהם ישירים ונדבקים זה בזה. דרך אגב, זו הסיבה ששתי שמיכות דקות מחממות יותר

דוגמא מוחשית לתופעה הנפלאה הזו, איך שהקב"ה הזין את העולם בפיזור של המן בכל המרחבים סביבותינו, נוכל לראות כשירוד שלג. אם מביטים על השלג הלבן יש לנו ציור שקצת דומה למראה של המן שירד לאבותינו.

ואם מתבוננים בשלג עצמו, נראה שהוא נס ופלא לא פחות מאשר המן... הבעיה היא שאנו לא מתבוננים, כבר התרגלנו לראות את השלג כתופעת טבע רגילה. לילדים השלג חשוב מאד, הם רוצים יום חופש מהלימודים... אבל אנחנו - מה אכפת לנו ממנו? זה רק שלג.

כל פתית שלג הוא פלא בפני עצמו. אם לוקחים פתית שלג ומתבוננים בו היטב, נראה את הסימטריות המדויקת של הצורה המשושית שלו. ישנם כמה סוגים של משושים של פתיתי שלג. איננו יודעים היום מה בדיוק התועלת בכל אחד מהצורות, אבל אנו מבינים שהצורה הכללית של פתיתי השלג גורמת להם להיערם באופן אוורירי ורך. אם הם היו צורה פשוטה כמו כדורים, הם היו נערמים באופן נוקשה ודחוס; צורת הקריסטלים המשושים גורמת להם להיות נפרדים מעט אחד מהשני, וגם כשירדת כמות גדולה

אתם חושבים שהאדם הוא זה שחורש את האדמה, אבל האמת היא שהרבה זמן לפני שהחקלאי רותם את מחרשתו לשוורים, או מניע את הטרקטור - השלשולים עושים את רוב העבודה בתוך האדמה. הם מכניסים אדמה לפיהם והיא עוברת דרך גופם, מעט חומרים אורגניים מזינים השלשול מצליח לשאוב אל עצמו, ואת שאר האדמה הוא מוציא החוצה, נקייה מחומרים לא-נצרכים מסוימים ומדושנת ומאווררת, מוכנה לזריעה והצמחה.

וישנם עוד הרבה "משפחות האדמה" שחיים בתוכה, שחשוב לשמור עליהם: הנמלים והחרקים למיניהם; אנחנו צריכים להכיר להם טובה על כל מה שהם עושים בשבילנו: הם חופרים באדמה ויוצרים בה מנהרות שאויר נכנס דרכם, וזה חשוב מאד ליכולתם של הצמחים לצמוח בה.

איך כל היצורים האלו ישרדו את הקור הקשה של החורף ולא יקפאו למוות? בזכות השמיכה המחממת של השלג, שהקב"ה העניק להם - ולנו - בחכמתו וחסדו האינסופיים! הקב"ה עשה להם בית משלג, שבתוכו יותר חמים מאשר בחוץ, כמו האיגלו של האסקימוסים...

אח"כ מגיע האביב, ושמיכת השלג כבר לא נצרכת. עכשיו מה שצריך הוא מים. אז השלג מואיל בטובו להיעלם, ולהפוך למים! כל החורף הוא חימם את האדמה, וכשהטמפרטורות עולות - הוא נמס ומשקה את האדמה! תארו לכם שיש לכם שמיכה שמחממת אתכם כל הלילה, ובבוקר כשאתם כבר לא צריכים אותה - אתם יכולים לאכול אותה לארוחת בוקר... שמיכה אכילה, שמיכה משוקולד! נשמע טוב, לא? אז עדיין לא המציאו שמיכה כזו, ואולי אתם צוחקים מעצם הרעיון, אבל זהו בדיוק השלג! מחמם בחורף, ובאביב נמס, הופך למים, משקה את האדמה ויוצא מתוכה בצורת צמחייה!

לזה התכוונתי כשאמרתי לכם שהשלג הוא לא פחות נס ופלא מאשר המן. "משליך קרחו כפתים" - הקב"ה משליך את השלג שהוא כמו פיסות של פת - לחם. אמנם ברחובות העיר השלג נראה לנו כמטרד בלבד, אבל האמת היא שהוא נמצא שם למטרה חשובה מאד - כדי להזכיר לנו את נפלאות ה', במן וביצירת הלחם. אז במקום להתלונן כשיורד שלג, "אוף" - שוב המזג-אויר הזה! - צריך להתייחס אליו כמו קצפת על עוגה, כמה שיותר - יותר טוב...

(קטעים מתוך שיעור בגיליון 'תורת אביגדור')

מאשר שמיכה אחת עבה. כי יש ביניהם שכבה דקה של אויר שמבודדת את חום הגוף מהסביבה הקרה. [עצה טובה קמ"ל, מי סובל מקור ברגליים בחורף, ייטיב לעשות אם ילבש שני זוגות גרביים דקות מאשר זוג אחד של גרביים עבות].

לזה התכוון דוד המלך בהשוותו את השלג לצמר, יש כאן דמיון מדויק ומובהק. השלג, כמו הצמר, הוא בעל צורות א-סימטריות שגורמות לאוויר להילכד ביניהם, וכך הם מבודדים את מה שתחתם ושומרים על חומו. השלג הוא ממש כמו שמיכה של צמר לאדמה, והיא שומרת עליה שלא תקפא גם כשהטמפרטורות יורדות מאד.

ולמה חשוב כ"כ שהאדמה תשמור על חומה? האדמה מלאה בחומרים חשובים שעלולים להינזק קשות מקיפאון וקרה. שורשים של צמחים, זרעים ועוד. כשהקב"ה העניק לעולם את המתנה של שלג, אחת המטרות שלו הייתה כל מה שדיברנו - לתת לאדמה שמיכה צמרירית ואוורירית שתשמור עליה מפגעי הקרה.

קראתי לאחרונה שתי ידיעות שממחישות את הדברים היטב: יישוב במדינת נבדה בארה"ב הכריז על מצב חירום, אין להם מים. הממשלה הייתה צריכה לשלוח להם משאיות של מי שתיה. הסיבה הייתה שלא ירד מספיק שלג באותה שנה. ולא שהם שתו מי שלגים, המים שלהם הגיעו ממאגר שניזון מנהרות שבאים ממרחק, והוא דווקא היה מלא במים. הבעיה הייתה שבגלל שלא ירד מספיק שלג, האדמה קפאה - ואיתה הצינורות הטמונים בה. המים שבצינורות קפאו והצינורות התפוצצו. השלג היה מה שתמיד שמר על האדמה מקיפאון בחורף הקר, וכשלא ירד מספיק שלג - הכל השתבש.

והידיעה השנייה, אחד משומעי השיעור הקבועים שלח לי אותה: חקלאים במדינת דרום דקוטה הכריזו שאין להם השנה אפשרות לגדל יבול, כי לא ירד מספיק שלג בחורף. בגלל זה האדמה קפאה בעומק של מטר או שניים, וכשבאו גשמי האביב הם לא נספגו באדמה והיא נותרה יבשה וללא יכולת לגדל יבולים. ראו את החכמה הרבה והפלאים שטבע ה' בעולם מבלי שאנו מודעים להם כלל.

ישנה עוד אוכלוסייה שלמה של יצורים שחיים בתוך האדמה שחשוב לשמור עליה מפני קיפאון: התולעים והשלשולים. אנחנו לא מחבבים אותם, אבל בלעדיהם לא יכולנו להתקיים. אולי

אלפים מצטרפים לתוכניות ולמבחני דרשו

לקראת תחילת מחזור חדש בלימוד המשנה ברורה

הצטרפו למהפכת לימוד ההלכה העולמית

התקשרו 02-5609000

היה זה כבר יום חמישי, לאחר ימי מצור - שלג ארוך, ואיש החסד הרה"ח ר' משה אייזיק בוקשפן ז"ל יושב אחוז דאגה. מה יהיה? כיצד אוכל לעזור ליהודים לכבוד שבת במזג אויר שכזה?!

זך וצה כשלג

מהגשמים שהחלו לרדת זלעפות. הבחורים נרתעים מהסערה, אך ר' משה בגפו ממשיך בכל כוחו להסתובב בסמטאות ירושלים, נושא ארגזים ושקיות מזון.

רשימת נזקקים בידו, והוא דופק דפיקה קלה בדלת. מוודא שמאן דהו שמע. מניח את התכולה וממהר להיעלם. כך הוא מביא אורה ושמחה בתוך בתים השרויים באפלה ובקור גדול.

אחת הנתמכות ספרה לימים כי היא ישה בבית בדאגה רבה, לאחר כמה ימים שנבצר ממנה לצאת ולהשיג טרף לבני ביתה. כבר סברה ששבת זו הם יעשו חול ולא יצטרכו לבריות, עד שהפתיע אותם ר' משה עם סל מצרכים טעים ומשובהביא לביתם את 'נועם השבת'.

כך נמשכה עבודת הקודש של איש החסד כמעט עד כניסת השבת, כשר' משה מפזם לעצמו ניגוני שמחה, ומבטא את שמחתו על שזכה לעשות חסד לאחר הפסקה של כמה ימים שלא יכול היה לעזור ליהודים. בעקבות השלג.

מעניין לציין כי את כבודו האחרון חלקו לו בני ירושלים ביום שישי סגרירי של שלג. בז"ך בטבת תשנ"ב. כאשר רחובות ירושלים היו צחים ומכוסים בשלג, עלתה נשמתו הטהורה מזוככת וצהה כשלג השמימה.

(אהרן ברגמן - ביטוי הולם - המבשר)

כשמדברים על שלג בירושלים, אי אפשר שלא להיזכר באפיזודה שהתרחשה באחת השנים כאשר שלג כבד כיסה את עיר הקודש והמקדש במשך כמה ימים.

היה זה כבר יום חמישי, לאחר ימי מצור שלגי ארוכים, ואיש החסד הרה"ח ר' משה אייזיק בוקשפן ז"ל יושב בדאגה. מה יהיה? כיצד אוכל לעזור ליהודים לכבוד שבת במזג אויר שכזה?!

לפתע הוא נזכר בגביר פלוני מעבר לים, שיש לו יארצייט ביום שישי. הוא מרים אליו טלפון נרגש, מתאר את מזג האויר הירושלמי הסוער, את המשפחות הנוזקות שנצורות בבית כמה ימים ללא אוכל בסיסי וכמה חשוב לדאוג להן לשבת קודש.

הגביר מתלהב, מתחייב מיד על סכום נכבד לעילוי נשמת יקירו לרגל היארצייט, ור' משה נכנס מיד לפעולה עם כל ה'ברען'.

אין כאן קור ולא כפור, לא שלג ולא ברד, לא קרה ולא קרח. ר' משה מגייס כמה בחורים נמרצים. הם מעירים משנתו את בעל המכולת השכונתית שיצא לחופש לכמה ימים, בעקבות השלג. חומקים פנימה אל המכולת ומתחילים למלא שקים וארגזים מכל הבא ליד. על חשבון הברון האמריקני.

תוך שעות ספורות עומד הכן משלוח ענק של מצרכים בסיסיים לחלוקה.

ר' משה וצוות עוזריו מתבוססים בשלוליות של שלג ומים

הסיפור היומי

הבחור הרגיש ברזו של עולם! הוא היחיד שהצליח ב'פקחותו' להיכנס ולשמוע את הנאום המרשים. והנה לאחר מכן פונה אליו ר' שלמה לורניץ ומזמין אותו ללשכתו בכנסת. הוא הרגיש כבר ממש בשמים. אבל פתאום אומר לו ר' שלמה...

הציעו לי פה - אז באתי לפה, אם היו נותנים לי מקום אחר - הייתי הולך גם למקום אחר...

זה הרי זלזול בכבוד התורה!! אתה לא נהנה לזכות להיות אצל אדירי התורה?! להיות אצל גדולי התורה?! אתה לא נהנה להיות משב"ק של החזון אי"ש או של הרב מבריסק?! אתה לא מרגיש חשיבות?!...

כל תלמיד חכם צריך להרגיש שמינית שבשמינית שבגאווה!

שח הגה"צ רבי חזקיהו יוסף מישקובסקי שליט"א: כתוב בחז"ל שכל תלמיד חכם צריך שיהיה לו שמינית שבשמינית בגאווה. היום כולם אוהבים להגיד כל מיני 'פשטים'... ונספר את הפשט הפשוט!

נתאר לעצמנו אדם שמשמש בקדש אצל גדול הדור, הוא נאמן ביתו של גדול הדור. שואלים אותו מה אתה עושה? הוא אומר כלום... שמש, לא משהו מיוחד... בסך הכל אני צריך פרנסה.

אני זוכה לעבוד את ה'! אני זוכה ללמוד תורת ה'!!!

לאחרונה התפרסם סיפור מאד מעניין:

היה פעם ראש ממשלה שקראו לו מנחם בגין, והוא היה יודע לדבר יפה, נואם בחסד, וכולם אהבו לשמוע אותו. [ואף היו בחורי ישיבות שיצאו ממסגרות לימודם בשביל לשמוע את נאומיו. וזה נזקף לחובתו...]

היה בחור ישיבה אחד, שהיה מאד להוט על בגין, והיה שומע אותו הרבה. פעם אחת היה כנס מיוחד שבאו לשם רק אנשים חשובים. לא היתה כניסה חופשית. ושם היה אמור להיות נאום מיוחד במינו. אותו בחור מאד רצה להשתתף, אך היה צריך לקבל הזמנה או כרטיס ולא היה לו. הוא בא ליד השומר, והוא אמר לו אתה לא נכנס. לא יעזור לך שום דבר...! הוא ניסה מכל כיוון אפשרי, ולא הצליח.

ואז עלה לו רעיון... הוא שלח פתק להרב ר' שלמה לורנץ שהיה חבר כנסת ויו"ר ועדת הכספים, וביקש ממנו שיכניס אותו. ובאמת - ר' שלמה לורנץ רץ לקראתו והכניס אותו, ואף נתן לו מקום לידו...

אותו בחור הרגיש ברומו של עולם! הוא היחידי שזכה ב'פקחותו' להיכנס, הוא הרגיש גבוה גבוה...! הוא שמע את הנאום המרשים, והיה מאושר.

לאחר מכן ר' שלמה לורנץ הזמין אותו ללשכתו, ואז הוא

הרגיש עוד יותר חשוב...

ופתאום פונה אליו ר' שלמה ואומר לו: תגיד לי, למה אין לך שמינית שבשמינית שבגאווה?...
הבחור מגחך בלבו אילו הוא היה מכיר אותי...
למה אין לך שמינית שבשמינית בגאווה? שאל שוב הרב לורנץ.
למה הרב מתכוון? שאל.

אמר לו הרב לורנץ: אתה בן תורה, יושב ולומד, עוסק בתורת ה'. והוא - עם הארץ מדאורייתא ומדרבנן, אדם חילוני שלא שומר תורה ומצוות. אתה, מבזה את עצמך ללכת ולשמוע דרשות שלו?... איפה הכבוד העצמי שלך? איפה השמינית שבשמינית של הגאווה שלך? אתה לא מתבייש?!

זה להבדיל, כמו שהעובד בדבר נחות ובזוי ימסור נאום וראש הממשלה יבא לשמוע אותו... הנשמע כדבר הזה?...! אתה הרי חשוב ממנו עשרות מונים.

וסיפר אותו בחור: הוא פתח לי את העיניים. עזבתי את הכל והתחלתי ללמוד. ומספרים שהוא נעשה תלמיד חכם גדול. אדם צריך לדעת - אני בן תורה. והשמינית שבשמינית של הגאווה שאני כזה שיש לו חיבור עם התורה - זה כבודה של תורה. לכל בן תורה - יש כבוד התורה. וכבוד תורה דיחיד - חמור. ולכן צריך לשמור שבעתיים שלא יעשה מעשה הנוגד לכבוד מעלת הבן תורה.

(גיליון ארחות חיים)

הסיפור היומי

**במוצאי השבת הוא ממהר אל חדר הפיקוד,
ומשפשף עיניו מול המצג: הכל תקין! הכל
פועל! ולמרות זאת הממטרות לא הופעלו...**

אחרי 80 שנה, הוקם בית הכנסת הראשון בקיבוץ! | סיפורו של משה גלנטי מקיבוץ גברעם

לכך היה לפני כ-20 שנה, בעת שמשה גלנטי עשה את הצעד הראשון לעבר הקיבוץ.

משה, שתמיד חיפש את עצמו, לא פסק לרגע מלתור אחר דרך האמת, חיפוש-אחר-חיפוש. בדרכו הגיע לכל-מיני 'אמונות' טפלות ונידחות, שמקורן במזרח הרחוק, עד שיום אחד הזדמן לו להאזין לשיעור ב'ערכים', ומאז השתנו חייו. זה לא קרה בהודו, גם לא בסין וביפן, אלא בשדות החיטה שבין אשקלון לשרות. נפשו היהודית קיפצה אל מעבר לגדרות-התיל המקיפות את הקיבוץ, ובדרך-לא-דרך מצאה את הדרך...

די היה לו ב'חברותא' טלפונית מטעם 'אילת השחר', ובשיעור של אחד מרבני 'ערכים', כדי להגיע אל המסקנה הבלתי-נמנעת שהאושר הגדול קרוב מאוד אליו, כיהודי.

מאז שהגיע לתובנה זו, צועד גלנטי חדור-אמונה, ואינו מתחשב בקשיים הניצבים בדרכו. הוא מחליט לחבוש כיפה, ואינו

הרב מ.מ. צורן שליט"א

גם אם באשר לכל הקיבוצים בישראל, עוד אפשר היה להאמין שיבוא יום וגרעיני התשובה ייקלטו באדמותיהם, 'גברעם' שבמישור החוף הדרומי היה מעט שונה מכולם, ולו בשל העובדה שבשנותיו הראשונות היו במקום כמה משפחות דתיות, שבסופו של דבר לא נקלטו והחליטו לעזוב. איש לא יכול היה להאמין שבתוככי קיבוץ כזה, יגיעו ילדי הגן, כשהם חבושי כיפה, ויאזינו לדברי-ההסבר של איש הקיבוץ על ספר התורה...

גברעם משתייך לתנועת 'הקיבוץ המאוחד' והוא נוסד לפני כ-80 שנים. הכל היה כאן, גם תנאים כלכליים נאותים ומשופרים, גם מיקום טוב הסמוך פחות או יותר למרכז הארץ, והטבות נוספות שאינן נופלות בחלקן של כל קיבוץ וטוב. דבר אחד לא היה, ואיש לא תלם שיהיה: בית כנסת. כ-80 שנה לא התקיימה תפילה בגברעם, גם לא ביום הכיפורים. הצעד הראשון שהביא

זמני. בינתיים הקצה הקיבוץ לבית הכנסת מחסן בגדים נטוש, ששימש בעבר כמכבסה. המתפללים ביצעו את הנקיון הראשוני, ונכנסו להתפלל בבית הכנסת הקבוע בגברעם.

מספר ימים לאחר מכן מתקשר הרב שלמה רענן, העומד בראש ארגון 'אילת השחר', אל גלנטי, ומבשר על כך שהצליח לאתר עבור בית הכנסת ארון-קודש, כמו גם בימה ותיבה לחזן. מיד לאחר חזרתו לקיבוץ, והכנסתם של הארון, הבימה והתיבה אל בית הכנסת, מתקשר גלנטי אל הרב רענן ואומר לו: "ארון קודש כבר יש; גם בימה ותיבה. רק ספר תורה חסר לנו". הרב רענן שומע את הדברים, ומורה לו להגיע לביתו ברחובות, שם יוכל לתת להם ספר תורה בהשאלה, עד להשגת תורם קבוע.

קבלת הפנים עם הגיעו לקיבוץ וספר התורה בידו, היתה מאוד מרגשת. עשרות חברים עמדו בשער, ו...זרקו סוכריות על הטנדר שבו היה ספר התורה. אי אפשר היה שלא לראות את הניצוץ בעיניים, שלא כבה גם לאחר שנות דור ודור, שלא ראו כאן צורתו של ספר תורה.

הימצאו של ספר תורה בשטח הקיבוץ, גרמה אף לכך שכשהגננות בגן הילדים הקיבוצי, רצו להמחיש בפני הקטנטנים את קבלת התורה בהר סיני, הן התקשרו לגלנטי ושאלו האם אפשר להביא את הילדים אל בית הכנסת, על מנת לשמוע הרצאה שתכלול את מושגי היהדות... גלנטי נענה ברצון.

בשבת שאחרי, הגיעו מתפללים נוספים שידעו על הימצאו של ספר התורה. ראה הקב"ה כך, והחליט לזכות את המתפללים בספר תורה קבוע, משלהם. ולא סתם ספר תורה, אלא ספר מהודר שבמהודרים שנתרם על ידי 'אילת השחר', באמצעות משפחה חרדית המתגוררת בבני ברק.

המשפחה הבני-ברקית שתרמה את הספר התלבטה בתחילה באשר ליעד התרומה. מחד גיסא, הרצון היה להעביר את הספר המהודר לאחת הקהילות החרדיות ברמת בית שמש, אבל מאידך - לאחר ביקור שערך אצל אחד מגדולי הדור המפורסמים שליט"א, והציגו את ההתלבטות האם לתרום את הספר לקהילה החרדית או שמא כדאי לתורמו לקיבוץ גברעם, השיב הגדול שהזכות שלכם תהיה יותר גדולה, אם תעבירו את הספר לקיבוץ החילוני, שכן באשר לקהילה החרדית בבית שמש - אם אתם לא תתרמו, יהיו עשרות תורמים אחרים, אבל אנשי הקיבוץ לא ימצאו ספר תורה כה מהודר במקום אחר...

הכנסת ספר התורה המהודר והקבוע, התקיימה אפוא בגברעם, לא לפני סיום כתיבת האותיות שנערכה בבני ברק. האירוע בקיבוץ נערך ברוב עם ובהמון חוגג, כשרבים מתושבי הקיבוץ נאספים בבגדי שבת ליום חגה של התורה.

(מתוך 'קול ברמה' ביטאונה של רמת אלחנן)

חושש מ'מה יאמרו' חבריו בקיבוץ; הוא מחליט לשמור שבת, גם אם בביתו-שלו לא בדיוק שומרים. והקב"ה, כמו שכולנו יודעים, מאיר לו פנים, והבא ליטהר מסייעים לו. גלנטי מרגיש את היד המושטת לעברו מן שמיא.

כדוגמא הוא מספר לנו על דבר-פלא שאירע עימו בעת ההשקיה בשדות הקיבוץ, עליה הוא אחראי מזה כמה שנים. עד שלא שמר שבת, היה מפעיל את הממטרות בשבת. משקיבל על עצמו שלא לחלל שבת, הפעיל בערב-שבת את השעון שיפתח את הממטרות בשבת. הוא מכין את השעון כנדרש, ופונה לקבל את השבת.

למחרת, עם אור ראשון, הוא מבחין שעננים שחורים החלו לכסות את השמים, מה שמגלה שעוד מעט קט יירד גשם זלעפות ארצה, והפעלת הממטרות תהיה מיותרת. ברם, כמי שקיבל עליו לשמור שבת, אסור לו כמובן לנטרל את פעולת השעון ולבטל את ההשקיה.

גלנטי עמד בפני נסיון עצום, שכן כאשר יראו חברי הקיבוץ את הממטרות פועלות, בד בבד עם הגשמים שיורדים, יצעקו עליו ויאמרו ששמירת השבת שלו עולה לקיבוץ באלפי קוב מיותרים של מים. הוא החליט להתגבר ויהי מה. והנה, אכן, ארובות השמים נפתחו ומטר עז ניתן על פני שדות הקיבוץ. ליבו ניתר בקרבו, אבל הוא מתחזק באמונה ששמירת השבת לא תפגע בו ולא תזיק למעמדו בקיבוץ. והנה מגיעה השעה שהממטרות צריכות להיפתח על ידי השעון הממוחשב.

מחלון ביתו הוא משקיף אל השדות, ואינו מאמין למראה עיניו: הממטרות אינן פועלות! עוברת עוד שעה, ועוד שעה, ואף ממטרה לא זזה ממקומה! הוא אינו מבין איך זה קורה; הרי במו-ידי הפעיל את השעון בערב שבת! איזו תקלה יכולה כבר להיות שם, שלא קרתה מעולם!?

במוצאי השבת הוא ממהר אל חדר הפיקוד הממוחשב, ומשפשף עיניו מול המצג: הכל תקין! הכל פועל! ולמרות זאת הממטרות לא הופעלו... אין זאת אלא שמלאך טוב משמים הגיע לכאן, ומנע את ההפעלה... הסבר אחר, אין לו...

אחרי 80 שנה...

בניגוד לקיבוצים אחרים, בגברעם לא התקיימה תפילה אפילו ביום הכיפורים. גלנטי מתחיל לגשש, במלוא הרגישות. ההפתעה הראשונה היתה בדמותה של ההיענות חסרת-המעצורים של החברים לבוא ולהתפלל.

בין לבין נזכר גלנטי שסמוך לביתו יש מקלט ששופץ לאחרונה על ידי משרד הבטחון, ופנייה למזכיר הקיבוץ ולקב"ט הביאה בעקבותיה את ההסכמה על הקצאת המקלט כבית כנסת

למוקד בירורים על חלוקת הכרטיסים
לאירועי 'סיום דף היומי בהלכה' חייגו
073-7892-311

”יהיה דומה לך כאילו כל מלאכתך עשויה”

סגולה נפלאה לפרנסה, מבעל ה'תורת חיים' מקאסוב זי"ע

לימים נמלך האיכר בדעתו והחליט, שדרך זו של חשבון סכנה יש בה, שהרי יכול הסוחר לטשטש אחד הסימנים שעל הקיר, ואז הן הוא מפסיד פוד של תבואה. לכן בא והציע לסוחר דרך אחרת: כנגד כל פוד של תבואה ששקל במאזנים, ישים הסוחר מטבע על גבי צלחת, ואחר כך ימנו את המטבעות וידעו, כי מספר הפודים כמספר המטבעות. התחילו נוהגים כך.

ברם, בשעת מעשה לא אצר האיכר כוח לכבוש את יצרו, וכשראה שהסוחר אינו מבחין במעשיו, היה ממחר לשלוח ידו בחשאי, נוטל מטבע מערמת המטבעות שבצלחת ומשלשה לתוך כיסו. ממילא, הלא תבינו, כי הסוחר היה משלם לו אחר כך לפי מספר המטבעות שבצלחת.

אף העשיר דגן, סיים ה"חפץ חיים" ז"ל ואמר, נוהג כמנהגו של אותו איכר "פיקח". הרי תלויים אנו בחסדיו יתברך, שישפיע עלינו את ברכתו, והוא יתברך ציוה עלינו בתורה: "ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת" וגו', ואמרו חז"ל, כי מן השבת מתמשך השפע לכל ימות החול. כיון שכן, הרי כל פרנסתו של אדם בשאר ימות השבוע מן השבת היא נמשכת, ואם הוא מערים על השבת ומקצץ ממנה שעות מלפניה ומאחריה, הרי נמצא, שאינו אלא מרמה את עצמו, כי בכך הוא מקטין אתה שפע שמשפיעה השבת על שאר ימות השבוע...

”שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעֵשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתְּךָ” - וברש"י: כשתבוא שבת יהיה כל מלאכתך כאילו עשויה שלא תהרהר במלאכה. ולכאורה קשה הרי הפסוק קאי על ששת ימי המעשה ולא על שבת קודש.

אומר על כך הרה"ק בעל התורת חיים מקאסוב זי"ע: ונראה לי שזה "עצה טובה" על "ועשית כל מלאכתך" אם אתה רוצה שלא יהיה חסרון בכל מה שחסר לאדם הן בגוף, הן בממון, "עצה טובה כשתבוא שב"ק, יהיה דומה לך כאילו כל מלאכתך עשויה, ואין לך חסרון בשום דבר אפילו בהרהור". ויקבל שבת בשמחה ובקדושה - ואז יוכל להמשיך משב"ק שפע טובה על כל מעשיו, שלא יהיה בהם שום חסרון.

ומקבילים הדברים על מה שמסופר: אחד העשירים במוסקבה היה נוהג מנהג של תהפוכות ומערים, כביכול, על עין של מעלה - מוסיף מן הקודש על החול. בערבי שבתות היה מאחר בסגירת בית מסחרו, ואילו במוצאי שבתות היה מקדים הרבה בפתיחה. על אותו עשיר המשיל ה"חפץ חיים" ז"ל משל זה: מעשה באיכר, שהיה מביא תבואה למכירה לסוחר יהודי. וכך הסכימו ביניהם המוכר והקונה, שבשעה שהיו שוקלים את שקי התבואה במאזנים, היה הסוחר חורט חריץ בקיר, ואחר כך היו שניהם סופרים את החריצים וידעו, שכמספר החריצים, כן מספר הפודים (פוד - יחידת משקל רוסית, כ 16 ק"ג) של תבואה שהביא האיכר.

השׁו"ת היומי

קיבל על עצמו לסיים את המשנ"ב עד למעמד הסיום של 'דרשו', האם חייב לסיים עד המעמד הראשון ביום חמישי, או יכול להמתין גם למעמד השני במוצאי שבת?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

חמישי או עד המעמד של מוצאי שבת? החליט הרב יהודה לברר את זכאותו לכרטיס, ואז נודע לו שהכרטיס שלו זה למעמד של יום חמישי, ובכך בא הרב יהודה לשאול האם כיון שכרטיסו להשתתף במעמד ביום חמישי הוא מחויב לסיים לימודו עד יום חמישי?

שאלה: הרב יהודה שוורץ קבל על עצמו לסיים את המשנ"ב עד למעמד הגדול שיערך ע"י "דרשו". וכעת התפרסם שיש מעמד ביום חמישי ויש מעמד במוצאי שבת, והרב יהודה רוצה להשאיר את הסימנים האחרונים לימי שישי ושב"ק שבהם יש לו יותר זמן להשקיע בלימוד ההלכה, השאלה האם חיובו עד המעמד של יום

שמשנתתך במעמד במוצ"ש יוכל להשלים בימי שישי ושב"ק.
ואם ידע שיש שני מעמדים אז תלוי בכוונתו בשעה שקיבל על
עצמו לאיזה זמן התחייב, וכל השונה הלכות בכל יום מובטח לו
שהוא בן עולם הבא.

תשובה: הנה אם כשקבל על עצמו לא ידע שיש שני מעמדים,
הדעת נותנת שכוונתו הייתה לסיים באופן שיחגוג את הסיום עם
רבבות אלפי ישראל במעמד, ואז צריך לסיים ביום חמישי במעמד
שבו הוא ישתתף. אך אם יתאפשר לו להחליף כרטיס עם אדם

החפצים בחיים - הפץ חיים יומי

לאחר שעברו כמה שנים ולא אירע כלום לאותו בעל הבית, תמה ה'חפץ חיים': והרי עונשו של אדם זה מבואר בתורה - "וחרה אפי" וגו'?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

הוא הלאו של "יתום ואלמנה לא תענון" - "שהזהירה התורה
בזה שלא להקניטן או להכאיב לבן בשום מין צער, וענשו מפורש
בתורה 'וחרה אפי והרגתי אתכם' וגו'. בהגהות 'באר מים חיים'
כותב ה'חפץ חיים', שלפי רש"י (בפירושו לפסוק הנ"ל) משמע
שאיסור זה לא נאמר דווקא על יתום ואלמנה, אלא על כל אדם
שהוא אומלל, וכדברי המכילתא. וב'ביאורים ומוספים' מביאים
בשם בנו של ה'חפץ חיים' הגאון רבי לייב, שלמעשה נהג ה'חפץ
חיים' כדעה זו, והיה נזהר מאוד שלא לענות בדיבור קשה את
העניים המחזרים על הפתחים, אף שהם מרגיזים לפעמים
בדבריהם.

עוד הביאו בעניין זה ב'ביאורים ומוספים' את המעשה שאירע
בעירו של ה'חפץ חיים' בימי נעוריו - כפי שסיפר לחתנו הגרמ"מ
זקס - באלמנה שהתגוררה בדירה שכורה ולא היה לה לשלם
את דמי השכירות, ובעל הבית רצה להוציאה בעצם ימי החורף,
וכיוון שלא רצתה לצאת - הסיר את גג הדירה, וכל אנשי העיר
רעשו על השערוריה הזאת. ה'חפץ חיים' שמר את המעשה בלבו,
ומכיון שעברו כמה שנים ולא אירע כלום לאותו בעל הבית, חשב
בלבו ואף אמר למכיריו: כיצד יתכן שלא נענש אותו בעל הבית,
והרי עונשו מבואר בתורה - "וחרה אפי" וגו'. אכן, כעבור עשר
שנים נשמע קול בעיר כי כלב שוטה נשכו לבעל הבית הזה ומת
בייסורים נוראים כעבור זמן לא ארוך.

בסעיפים הנלמדים היום בסדר הלימוד היומי ב'חפץ חיים'
(פתיחה - לאווין סעיפים יד-טו) אנו למדים על עוד לאווין
שעלולים לצאת מדיבור לשון הרע:

א) הלבנת פנים: אם גינהו כל כך עד שפניו מתלבנות, גם אם
אין זה ברבים עובר על לאו של "לא תשא עליו חטא", הן במקום
התוכחה וקל וחומר שלא במקום התוכחה; ואם היה זה ברבים
- "כבר כרתוהו חז"ל מהעולם הבא ואמרו 'המלבין את פני חברו
ברבים אין לו חלק לעולם הבא'".

מהו הגדר של "רבים" לגבי הלבנת רבים? האם צריך מניין
לשם כך? בביאורים ומוספים של 'דרשו' מביאים מה'חפץ חיים'
להלן, שסתם "רבים" הם שלושה אנשים. ויש לדון אפוא האם גם
המלבין עצמו הוא בכלל השלושה. הפרמ"ג כותב שהמלבין הוא
בכלל השלושה, דהיינו שאם המלבין את פני חברו בפני שני אנשים
נחשב שהמלבין פני חברו ברבים, ויש שכתבו שמלשון ה'חפץ חיים'
כאן יש לדייק שאין המלבין בכלל השלושה.

וכותב ה'חפץ חיים' בספר חובת השמירה - ומכל זה יתבונן
האיש הנלבב עד כמה צריך להיזהר בדיבורו לחברו, כל יבוא
להלבנת פנים אפילו בינו לבין עצמו, שהוא לא תעשה מן התורה,
ובפרט בפני אחרים, שמצוי מאוד בחבורת אנשים שעוסקים
בדברי שיחה, שאומר אחד על חברו דבר דרך שחוק ומתלבנים
פניו, ובדיבור קל אפשר שמאבד עולמו!

ב) לאו נוסף שעלול לעבור מי שמצער את חברו בסיפור גנותו,

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

מה הפריע להגאון רבי ישראל גרוסמן זצ"ל כשגוי ניסה לגזול כלי כסף מביתו?

מועד קטן דף טו

ועושה לו חנות קטנה בשביל פרנסתו

גביעי כסף, פרסה מפה לבנה על שולחן קטן סמוך לחלון הפונה לרחוב, וסידרה עליו את כל 'האוצר היקר' שהיה ברשותה. יום שישי ערב שבת קודש, הסבתא הייתה עסוקה בהכנות לקראת שבת, בלית ברירה ביקשה מהסבא רבי יצחק דוד שיואל לשבת בחדר החיצון, אולי יתמזל מזלם ויבוא אדם לקנות משהו. הסבא התיישב והחל לקרוא בחומש שנים מקרא ואחד תרגום. כדרכו בקודש נהג לקרוא בנעימות ובהתלהבות, והנה באותו הזמן עבר על פתח ביתם 'שייגץ' ערבי בן בליעל. הגוי הציץ פנימה וראה שזה 'עת רצון'... בעל הבית שקוע בספרו ואינו שם לב כלל ממה שקורה סביבו, נכנס פנימה והתחיל לרוקן מעל השולחן את התכשיטים וכלי הכסף, והסבא המשיך בקריאת הפרשה ולא הרגיש כלל במתרחש. בהשגחה פרטית בדיוק נכנסה הסבתא לחדר, וכשראתה את הערבי מכניס לתוך שקית את כל האוצר היקר, הרימה את קולה ושאלתו לפרש מעשיו. הערבי לא נבהל, ובחוצפתו כי רבה, ענה שהוא קנה את כל התכולה ושלם עבורה. הסבתא פנתה לסבא ושאלה האם הגוי קנה את הסחורה? הסבא 'התעורר' וכששמע את השאלה - קפץ ממקומו ובקול היוצא מעומק הלב זעק ואמר: "ער זאגט, רחמנא ליצלן א ליג'ן!..." - הוא אומר, רחמנא ליצלן, שקר!...

(מתוך הספר 'לב ישראל')

בספה"ק תמהו על תשובתו של אדם ראשון להקב"ה: "האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי" (בראשית ג יב), האם זוהי תשובה שמתאימה לאדם הראשון יציר כפיו של הקב"ה, שיתפתה כה מהר לדבריה של אשתו? אתמהו!
ותירץ: באמת אדם הראשון היה יכול להמציא ולבדות מלבו הרבה תירוצים, כדי להצדיק את מה שהמרה את פי ה' ואכל מעץ הדעת, אבל כל התירוצים שהיה ממציא היו רחוקים מהאמת. אדם הראשון העדיף לבחור במידת האמת ולומר את האמת לאמיתה, למרות חוסר ההיגיון והשכל הישר שבתשובה זו - לשמוע לקול אשתו כנגד ציווי ה'. הכל עדיף מאשר לכסות על האמת ולהוציא דבר שקר מפיו, ובזה עוד להוסיף חטא על פשע.
העניות והדלות ששררו בימים ההם בירושלים, לא פסחו על ביתו של הסבא, רבי יצחק דוד גרוסמן זצ"ל; בבית היו עשרה ילדים והיה צריך לדאוג לכלכלם. הסבא היה נוהג לומר בדרך צחות: יש לו תמיד התלבטות וספק: מה לעשות כשהילדים ישנים? אם יעיר אותם - אזי יבקשו לאכול "וכלם פותחים את פיהם"... ואם ישאיר אותם לישון - 'העולם' אומרם: כשישנים הרבה, גדלים! ואין להם מקום בבית...
יום אחד החליטה הסבתא לפתוח חנות קטנה למכירת תכשיטים. מהיכן היו לה תכשיטים למכור? הלכה וקיבצה את כל תכשיטי הזהב שקיבלה בתור כלה, פמוטי הכסף של שבת, כמה

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

מי שקרא במגילת אסתר 'יהודיים' במקום 'יהודים' - האם יצא ידי חובה?

Yaakov Lederman Flash90

את המשמעות מהווה לעבר, כגון בקריאת המילה 'בְּאֵה' מְלַרַע, שפירושה בהווה, ולא מלעיל, שפירושה בעבר; ובדיעבד, אם שינה את ההטעמה, יש אומרים שצריך לשוב ולקרוא. ובשני מקומות במגילה, יש ספק לגבי הקריאה לכתחילה של המילה: 'להרוג' או 'ולהרוג', 'בפניהם' או 'לפניהם', ונוהגים לקרוא את שני האופנים.

[שו"ע תרצ, יד, משנ"ב נא, וביה"ל ד"ה אין; ביאורים ומוספים דרשו, 45]

הטועה בקריאת המגילה בטעות שאין בה שינוי משמעות, כגון שקרא 'יהודיים' במקום 'יהודים' - יצא ידי חובה, כיון שלשתי הצורות משמעות כללית אחת. אולם, אם הטעות משנה את משמעות המילה לגמרי, כגון שאמר 'יָשָׁב', לשון עבר, במקום 'יֹשֵׁב', לשון הווה - לא יצא ידי חובה. וכמו כן, יש להקפיד במיוחד על הדיוק בהטעמה המשנה

מי שחיסר מילה מהמגילה וקורא אותה שנית - האם צריך גם לברך שנית?

צריך אף לברך שנית על הקריאה. ויש אומרים, שאם החסיר מילה שאינה משמעותית לתוכן הקריאה, דהיינו שהמשמעות הכללית של הענין מובנת גם ללא מילה זו - אף שעליו לשוב ולקרוא מהמקום שבו חיסר, לא יברך שנית על הקריאה. ואם לא הסיח דעתו מקריאת המגילה, בכל מקרה לא יברך שנית.

[שו"ע תרצ, יד, משנ"ב נא, וביה"ל ד"ה אין; ביאורים ומוספים דרשו, 46]

בהמשך לאמור, מי שטעה בקריאת המגילה טעות המשנה את משמעות המילה, עליו לשוב ולקרוא מהמקום בו טעה; אך לא יברך על קריאה זו אף באופן שהסיח את דעתו בין הקריאה הראשונה לשנייה. ומי שחיסר מילה אחת, או אפילו אות אחת, בקריאת המגילה - עליו לשוב ולקרוא מהמקום בו חיסר; ולדעת רוב הפוסקים,

מה הקשר בין חמש מאות האנשים שנהרגו בשושן לעשרת בני המון?

שבו נתלו הם על העץ. ובשעת ה'מרצה' של קריאת השמות בנשימה אחת, יש לשיב לב שהקריאה תהיה מתוך הכתב, ולא בעל פה מתוך הזיכרון; וכמו כן, בקריאת האות ו' מהמילה 'וַיִּזְתְּאוּ', יש להאריך מעט, ולא לקוראה בחטף.

[שו"ע תרצ, טו, ומשנ"ב נד; ביאורים ומוספים דרשו, 47]

את שמות עשרת בני המון שבמגילה, כולל המילה "עֶשְׂרֵת" שלאחריהם, יש לקרוא - לכתחילה - בנשימה אחת, כאות לכך שכולם נתלו כאחד על גבי העץ, ומתו בבת אחת. ונוהגים לקרוא בנשימה אחת החל מהמילים "חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ", כיון שחמש מאות איש אלו היו פקודיהם של עשרת בני המון, שהיו שרי חמישים, וכל אחד מהם היה ממונה על חמישים איש מתוך חמש מאות אנשים אלו שנהרגו בשושן באותו היום

מה לא נחשב טעות בקריאת המגילה? למה הקהל צריכים לחזור על עשרת בני המן בנשימה אחת? ומה הטעם שצריך לפשוט את המגילה כאיגרת?

תמצית שיעור הלכה במשנה ברורה הלכות פורים במסגרת לימוד 'דף היומי בהלכה'
[משנ"ב חלק ו', סימן תר"צ סעיפים י"ד - י"ז]

כוונה הקורא להוציא והשומע לצאת

מבואר בשולחן ערוך, שכדי לצאת ידי חובת קריאת המגילה, צריך כוונה של הבעל קורא להוציא, ושל השומע לצאת, ומבאר המשנה ברורה, שכוונה זו היא מעכבת אפילו בדיעבד, ומספיק שמכוון פעם אחת לפני שמתחיל לקרוא, וזה מועיל לכל המגילה, עוד אומר השולחן ערוך, שבעל קורא שקורא בבית הכנסת, לא צריך שיכוון במפורש להוציא את הרבים, אלא אפילו בסתמא דעתו להוציא את הרבים, ולא רק את אלו שנמצאים בתוך בית הכנסת, אלא אפילו אותם שעומדים מאחורי בית הכנסת, גם מסתמא דעתו להוציאם, ובזה שונה השומעים מהבעל קורא, כי העומדים בבית הכנסת, מסתמא מכוונים, אבל אלו העומדים אחורי בית הכנסת, צריך שיכוונו בפירוש לצאת ידי חובה.

קריאת עשרת בני המן בנשימה אחת

צריך לקרוא את עשרת בני המן וכן את 'עשרת' שכתוב בסופה, כל זה בנשימה אחת, כדי להודיע שכולם נהרגו ונתלו כאחד, שזה מדינא דגמרא, ודווקא לכתחילה, ובדיעבד אם הפסיק ביניהם, יצא, ולכתחילה נוהגים לומר בנשימה אחת מתחילת 'חמש מאות איש', ומי שלא יכול להתחיל, 'מ'חמש מאות איש', יתחיל מעשרת בני המן עצמם, ונוהגים שכל הקהל גם אומר זאת בנשימה אחת, משום שלגבי נשימה אחת, לא נאמר הדין של שומע כעונה.

מנהג אמירת הארורים

צריך שיאמר, 'ארור המן ברוך מרדכי ארורה זרש ברוכה אסתר ארורים וכו' ברוכים וכו', וגם חרבונה זכור לטוב'.

פשיטת המגילה כאיגרת

הבעל קורא צריך לפשוט את כל מגילת אסתר כאיגרת, להראות את הנס, ומוסיף המשנה ברורה, שהיחידים השומעים במגילות, אינם צריכים לפשוט את המגילה, וצריך להיזהר שהמגילה לא תהיה תלויה באוויר, ויפשוט לפני שמתחיל לברך כדי שלא יהיה הפסק בין ברכה לקריאה, ולאחר הקריאה, גולל את המגילה חזרה ומברך, והטעם שגולל קודם הוא משום שזה גנאי להניח את המגילה בצורה כזאת.

אמירת ד' פסוקים של גאולה

יש שכתבו, שנוהגים לומר ד' פסוקים של גאולה בקול רם משום שמחה, והם, 'איש יהודי', 'ומרדכי יצא', 'ליהודים הייתה אורה', 'כי מרדכי היהודי', והחזן חוזר וקורא אותם, כדי להשמיע לציבור, שמצוה לכתחילה להשמיע את כל המגילה מתוך הכתב.

טעות בקריאת המגילה

לא מדקדקים בטעויות של המגילה, כלומר, אפילו אם קרא את המגילה בטעויות, יוצאים ידי חובה, ויש אומרים, דווקא בטעות שהלשון והעניין אחד, וכפי המעשה בשתי תלמידים שישבו לפני רב, אחד קרא 'יהודים', ואחד קרא 'יהודיים', ולא החזיר אותם, אבל טעות שמשנה את המשמעות, לא, וכגון שבמקום 'יושב', קרא 'ישב', או במקום 'נופל', 'נפל', שזה נחשב כמו שהוא לא קרא את אותה תיבה, שוודאי שבאופן הזה הוא צריך לחזור ולקרותה כסדר, ובביאור הלכה מביא בשם הירושלמי, שבתיבות שלא מפסידים את הקריאה, גם אם הוא השמיט ולא קרא כלל, אינו חוזר, אבל יש דעת פוסקים אחרים שסוברים, שחוזר ומברך אם דילג תיבה אחת, גם באופן שהתיבה אינה משנה את הקריאה.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

* מי שהתנמנם תוך כדי שמיעת המגילה מאחר, יש להניח שלא שמע חלק מהקריאה, ועליו לשוב ולקרוא בשנית מהמקום שבו החל להתנמנם.
* מצוות צריכות כוונה, ולכן, מי שקיים מצוה ללא כוונה, עליו לשוב ולקיימה; אולם, במצוה שמברכים לפני קיומה, למרות שצריך לשוב ולקיימה, אין לברך שנית. ובנוגע למשך הזמן הנדרש לכוונה לקיום מצוה - יש שנראה מדבריהם, שהכוונה נצרכת במשך כל זמן קיום המצוה, אולם, המשנה ברורה נוקט כי די בכוונה לפני תחילת עשיית המצוה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לקנות פירות מעצים שרוזחיהם מיועדים לכוהני עבודה זרה?

יש מן הראשונים שסוברים, שהלכה זו אמורה אף במקרה שהעצים אינם נטועים בפני עבודה זרה עצמה, וכגון שנטועים מחוץ לחצר הבנין שבו נמצאת העבודה זרה; וכך פסק השולחן ערוך. ויש מן הראשונים שסוברים, שהלכה זו אמורה רק במקרה שהעצים נטועים בחצר העבודה זרה; וכך פסק הרמ"א.

[שו"ע תרמט, ד, משנ"ב כה-כו, שעה"צ כא-כב, וביה"ל ד"ה גנות]

עצי פרי, או עצי בושם, וכיוצא בהם, שניטעו לצורך כוהני עבודה זרה, דהיינו כדי שירויחו ממכירת הגידולים - אסור לקנות את גידוליהם, כדי שלא לגרום רווח לכוהני עבודה זרה; ויש שכתבו, שאף לקבלם מכוהני העבודה זרה ולכיר להם טובה על כך - אסור. אולם, הגידולים מותרים בהנאה, ולכן, לדוגמה, אם הכוהנים הפקירו את הפירות, מותר לישראל לאוכלם.

הלוח היומי

כ"ה בשבט | רבי מרדכי ב"ר אליהו פוגרמנסקי זצ"ל

יארצייט:

תק"ס: רבי דוד ממיקולאייב זצ"ל, מתלמידי הבעש"ט.
תקס"ז: רבי מאיר ב"ר יהודה לייב פוזנר זצ"ל, בעל בית מאיר.
תר"ו: רבי דב בעריש הרציג זצ"ל, אב"ד בנדין-פולין.
תרמ"ג: רבי ישראל ב"ר זאב וולף ליפקין-סלנטר זצ"ל, בעל אור ישראל.
תש"י: רבי מרדכי ב"ר אליהו פוגרמנסקי זצ"ל.
תשל"ג: רבי עוזיאל משה ב"ר חיים אברהם יצחק רוטשטיין זצ"ל, בעל נחלת משה.
תשל"ג: רבי חיים חייקל זאב ב"ר ראובן מילצקי זצ"ל, ר"י חיי עולם.
תשס"ה: רבי זרח אפרים ב"ר שלמה זלמן זלזניק זצ"ל, בעל אורח אפרים.
תשע"ד: רבי יצחק ב"ר קלמן לנדא זצ"ל, ר"מ ביישי' חברון.

יארצייט מרן הגאון רבי ישראל ב"ר זאב ליפקין סלנטר - מייסד תנועת המוסר
עיצה להינצל מהכעס

מרן רבי ישראל סלנטר אמר: עיצה להנצל מהכעס, שהאדם יסכים בלבו להיות איש חסד ומיטיב עם הבריות, את השאיפה הזאת יקבע למשאת חיייו ויהגה תמיד מחשבות איך להיטיב עם הזולת, בהיותו חדור תמיד מחשבות אלו, יעלה לו בנקל לעצור בהתפרצות כעסו אשר הוא בניגוד גמור לכל מהלך שאיפותיו.

(תנועת המוסר [מהדורה חדשה] פרק כט עמ' 384)

נשתדל להחדיר בלבנו שאיפה חזקה להיטיב לזולת ולרצות בטובתם,
ובכך נצליח בנקל לעצור את עצמנו מהתפרצויות של כעס כלפי הזולת.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il